

Záró beszámoló

A székegy írás modern kultuszának gyakorlatai és ezek percepciói a mai Magyarországon
K 115748

A PÁLYÁZAT ADATAI

A pályázat címe, futamideje

A székegy írás modern kultuszának gyakorlatai és ezek percepciói a mai Magyarországon			
OTKA	K 115748	2015-2018	24 920 000 HUF
Kutatásunkhoz 3 évre kaptunk támogatást, de ennek az időszaknak – elsősorban technikai okokból (l. alább) előbb 9, majd újabb 3 hónappal kértük a meghosszabbítását. Az utolsó évben főállású kutató már nem dolgozott a projektben, és a projektvezető sem kapott díjazást; ebben az időszakban a korábbra tervezett, de korábban megvalósíthatatlan terepmunka folytatódott.			

A kutatás résztvevői

kutatásvezető	Sándor Klára
szenior kutatók	Balog Iván, Pusztai Bertalan (a kutatás első évében)
fiatal kutató	Tóth Andrea
részvevő hallgatók	terepmunka, adatgyűjtés és előzetes földolgozás (részvevő megfigyelés, interjúkészítés, könyvtári munka, online források elemzése): Bartók Ádám, Boros Adrienn, Csörsz Édua, Kádár Zsanett, Nagy Gergely, Tóth Brigitta, Tőke Márton adatrögzítés: Szabó Rózsa, Balogh Gergő, Dávid Norbert, Sára Péter, Gyuris Viktor, Domján Anikó
adminisztratív munka	Gazsóné Bodor Györgyi
A kutatásban a főállású fiatal kutató és a kutatásvezető mellett a teljes futamidő alatt egy szenior kutató vett részt. A kutatásban mindvégig sok hallgató dolgozott a kutatócsoport tagjaként, terepmunkát, anyaggyűjtést végeztek, az utolsó szakaszban adatrögzítést végeztek, megismerték a tudományos munka alapjait, aktív résztvevői voltak a műhelymunkának.	

Publikációk (részletes lista a Publikációk részében)

könyv	„Rovott jelenünk”. A székegy írás jelenkori kultusza (a kézirat nyomdai előkészítése zajlik; Szerzők: Sándor Klára, Tóth Andrea, Csörsz Édua)
-------	---

könyvfejezet	Sándor Klára (3), Csörsz Édua (1)
folyóiratcikk	Balog Iván (1), Csörsz Édua (1), Sándor Klára (1), Tóth Andrea (1)
konferenciaelőadás	Balog Iván (1), Csörsz Édua (1), Sándor Klára (4), Tóth Andrea (2)
szakdolgozat	Bartók Ádám, Boros Adrienn, Csörsz Édua, Kádár Zsanett, Tóth Brigitta
műhelytanulmány	Nagy Gergely
A kutatásból nagy számú publikáció született (előadások magyar és nemzetközi konferenciákon; tanulmányok, magyar és idegen nyelvű könyvfejezetek). A Regio c. folyóiratban a kutatás első eredményeit önálló blokkban ismertettük. A kutatásban dolgozó hallgatók közül öten a kutatás témájából írtak szakdolgozatukat. Egyikük szerzője lesz annak a monográfiának, amely a kutatás részletes eredményeit foglalja össze.	

Eszközbeszerzés

laptop (1) diktafonok, kameraállvány, archiváláshoz eszközök	A pályázati pénzből olyan eszközöket vásároltunk, amelyek a terepmunkán az audiovizuális rögzítést, illetve a földolgozást szolgálták (részletes lista a pénzügyi beszámolóban).
--	--

A KUTATÁS FŐBB EREDMÉNYEINEK RÖVID ÖSSZEGZÉSE

A kutatócsoport három évig intenzíven végezte „rovott jelenünk” vizsgálatát, a negyedik évben a korábban gyűjtött adatok kiegészítése zajlott. Komplex, főként a társalgáselemzés, a kognitív antropológia és a szociológia eszközeinek adaptálásával kidolgozott módszerekkel vizsgáltuk a kultusz fenntartóinak csoportjait, ezen körök kapcsolathálózatát, a köztük lévő konfliktusokat, önreprezentációjukat a tényleges és digitális térben (vásárokon, versenyeken, könyvekben, illetve interneten), explicit és rejtett ideológiai kötődéseiket, a székelly írás kultiválására vezető motivációikat. Megpróbáltuk minél teljesebben megismerni a székelly írásról forgalomban lévő köztörténelmi nézeteket, s hogy ezek hogyan viszonyulnak egymáshoz és az intézményesített formában (pl. tankönyvekben, könyvtári katalógizációban, tudományos publikációkban), valamint a mainstream médiában megjelenő reprezentációkhoz. Vizsgáltuk, hogyan kapcsolódnak a székelly írás kultuszának egyes irányzatai a magyar etnovallásos mozgalmakhoz, s milyen egyéb ezoterikus vonásaik vannak. Fontos új eleme volt kutatásunknak, hogy a kultusz recepcióját is vizsgáltuk, kiemelten a kultuszt homogénnek tekintő, és minden egységében elutasító antikultuszt.

A kutatás egyik legfontosabb eleme a kutatás céljainak megfelelő, több diszciplína elméleti és módszertani elemeit egységbe olvasztó transzdiszciplináris módszer kidolgozása.

Másik fontos eredményünk egy meglehetősen sok részterületet figyelembe vevő,

részletes, sok elemből álló, kvantitatív és kvalitatív elemzéseket is lehetővé tévő adatbázis kiépítése (részletes ismertetését l. följb).)

Kutatásunk föltárta a székelly írás jelenkori kultuszának alapvonásait: milyen csoportok gyakorolják a kultuszt, milyen azonos vagy eltérő motivációk irányítják őket ebben; mi az egymáshoz való viszonyuk, milyen vitapontok esetleg törésvonalak vannak közöttük. A kívülről sokszor homogénnek ítélt kultista-közösségek egymáshoz való viszonya sokszor ellentmondásos, ideológiai, olykor gazdasági érdelek is ütköznek, eltérők a kultuszt fenntartó, építő motivációik. Az antikultusz aktív építői jóval homogénebbek: hasonlóan ítélik meg a székelly írás jelenkori kultuszt, gyakran használnak érvelésükben vándormotívumokat. A kutatás lehetőséget adott arra, hogy elméleti következtetéseket vonjunk le a csoportképződésre, a belső és külső oppozíciók mentén megfogalmazódó identitásokra, ezek rétegződésére, változásai dinamikájára vonatkozóan.

A kutatásban nagy figyelmet fordítottunk annak a tudásháttérnek a rekonstruálására, amely a kultusz, illetve antikultusz szociokulturális kontextusát jelenti. Megvizsgáltuk a székelly írásról a hétköznapi tudás számára elérhető kanonizált ismereteket (tankönyvek, könyvtárak), a köztörténelem (public history) intézményesített formáit (mainstream média), illetve a kultusz és antikultusz politikai kötődéseit – ezek a politikai kötődések az antikultusz építői számára sokszor a legerősebb attitűdalakítók.

A kutatás eredményeit magyar és nemzetközi konferenciákon mutattuk be, több könyvfejezetben és folyóiratokban publikált tanulmányban tettük közzé. A Regio 2018/4-es száma önálló blokkolt szentelt a kutatásainknak. Előkészítettük a kutatás eredményeit monografikusan földolgozó kötetet is.

AZ ÖSSZEGYŰJTÖTT ADATOK

interjúk	10, a kultuszhoz tartozó, 8 az antikultuszhoz tartozó, egyenként 2-3 órás interjú fölvétele, rögzítése, lejegyzése, kódolása, elemzése
villáminterjúk vásárokon, rovásírásos tárgyakat áruló boltokban	15 villáminterjú, ezek elemzése
„rovásírás” témájú honlapok elemzése	valamennyi, a témával intenzíven és fókuszáltan foglalkozó oldal elemzése; a „rovásírással” üzleti okokból vagy a tevékenységhez kapcsolódóan, de nem kifejezetten „rovásírás”-tematikájú oldal elemzése (összesen kb. 50 oldal), a csoportok egymáshoz való viszonyának megállapítása, ábrázolása kapcsolathálóval
rovásfordítók technikai elemzése	valamennyi, a kutatás időtartama alatt (2016-ban) a neten található „rovásfordító” szoftver technikai, informatikai áttekintése

helységnévtáblák adatbázisa	valamennyi Magyarországon található helységnévtábla számbavétele, dokumentáció keresése az avatásról, ahol volt rá lehetőség, audiovizuális archiválás (Youtube-ról)
rovásversenyek, cserkészoldalak elemzése	valamennyi, a neten található, „rovásírásversennyel” foglalkozó oldal, illetve cserkészcsapatok oldalainak elemzése (összesen 81 oldal)
közösségi médiában megjelent posztok elemzése	33, a székely írással foglalkozó (nem a tematikus csoportokból származó) poszt kommentjeinek rögzítése, elemzése
tankönyvek elemzése	8 tankönyvcsalád 3-8. általános iskolai osztályából az olvasás, történelem, nyelvtan könyvek átnézése abból a szempontból, tartalmaznak-e bármilyen megjegyzést a székely írásra vonatkozóan
cikkek a mainstream médiában	13 napi-, illetve hetilap 466 írásának kategorizálása, kódolása, elemzése
könyvtári katalógusok elemzése	6 kiválasztott (tudományos, illetve közkönyvtár) katalógusainak elemzése: hol hová sorolják a laikus irodalmat; illetve: a MEK székely írásos anyagának föltárása)
a kultusz szakirodalmának összegyűjtése	25-30 kötet, online írások (kb. 150) elemzése
reprezentatív országos minta válaszainak elemzése	a kutatásban fölhasználtunk egy országos reprezentatív mintán végzett fölmérést, ennek nyers adatait kaptuk meg a fölmérést kivitelező cégtől; az adatok teljes statisztikai elemzését Tóth Andrea végezte el
parlamenti viták adatainak elemzése	2 ilyen vita volt, teljes elemzés
a Unicode-vitában megjelent írások elemzése	kb. 30 rövidebb-hosszabb írás, javaslat, polemizáló hozzászólás elemzése

A PÁLYÁZATI TEVÉKENYSÉGEK ÉVES BONTÁSBAN

2015-2016

A kutatócsoport tagjai havonta találkoztak az elvégzett feladatok megbeszélésére, és a következő lépések előkészítésére.

Decemberben hasonló témákban kutató vendégelőadókkal rendeztünk workshopot, hogy

bemutassuk és megvitassuk a projekt elméleti és módszertani kiindulópontjait. A műhelykonferencia címe: "A székelly írás modern kultuszai és azok percepciói". Az előadásokat Feischmidt Margit (A nacionalizmus új formáinak kutatása – elméleti és gyakorlati tapasztalatok), Glózer Rita (Diszkurzív stratégiák a nemzeti radikális online médiában – az ellenségképzés kapcsán), Povedák István (Zavaros vizeken: az ősmagyar?, újpogány?, keresztény? vallási szinkretizmus) és a kutatócsoport tagjai tartották (az előadások címe a közleményjegyzékben).

Kialakult a kutatás elméleti kerete, kidolgoztuk a kutatás módszertanát: hogyan tudjuk a legteljesebben föltárni:

- a kultuszt építők köreit, motivációit, típusait, valamint egymás közötti, sokszor ellentmondásos viszonyait
- kijelöltük a székelly írásról való általános tudás fölméréséhez használható eszközöket (tankönyvek tartalomelemzése, országos reprezentatív fölmérés előkészítése)
- meghatároztuk, hogyan lehetséges az ellenkultusz képviselőinek detektálása, és az ellenkultusz tipikus megjelenési helyeinek kutatása.
- összeállítottuk a kutatás résztémáit (hogyan jelenik meg a székelly írás a hagyományörző fesztiválokon, mi a táblaállítás rítusa, hogyan találkoznak vele az iskoláskorúak – szakkör, tábor, verseny, tankönyv –, milyen termékek vannak forgalomban, amelyeken székelly jelek láthatók, s mi ezek funkciója, milyen diskurzuselemekből építkezik az ellenkultusz stb.)
- fölvettük a kapcsolatot a Bécsi Egyetem hasonló kutatásokat végző (a szélsőjobb erősödését vizsgáló, illetve e kultuszok nyelvi reprezentációját, jellemző narratíváit elemző) kutatóival; ennek érdekében a kutatócsoport egyik tagja Bécsbe utazott, s ott könyvtári vizsgálatokat is végzett.

Megtörtént a kutatáshoz szükséges eszközök beszerzése.

Féléves, heti egy alkalommal tartott fölkészítő megbeszéléseken ismertettük a kutatásban részt vevő hallgatókkal a kutatás elméleti és módszertani hátterét. A fölkészítés végén a hallgatók választottak egy résztémát a kutatásból, és a kutatás szenior kutatóinak instrukciói alapján elkészítették a résztéma kutatási tervének javaslatát (ezek kutatásvezetői ellenőrzése, korrekciója és jóváhagyása a következő kutatási év első heteiben történik majd meg).

Fölépültek a hatékony kapcsolattartáshoz szükséges levelezőlisták, közösségi csoport, online adatbázis-tároló.

Fölépült az az alap adatbázis, amely lehetővé tette a terepmunka megtervezését.

- Elkészült a székely írás kultuszát építők kapcsolathálózat-térképe (ötvennél több csomópontot – kört, társaságot, egyesületet, magánszemélyt – és ezek egymáshoz való viszonyait tartalmazza.)

- Elkészült a kultuszt építő körök, társaságok, egyesületek kódolt adatbázisa (a kódok azt jelzik, hogy a székely írás kultuszában milyen módon vesznek részt: hagyományőrző, oktatási, kereskedelmi, művészeti céllal, stb.), tevékenységük leírása, internetes oldalaik egymás közötti kapcsolatainak a föltárása.

- Elkészült azoknak a kulcsszereplőknek a listája, akikkel interjút fogunk készíteni, és megkezdődött velük a kapcsolatfölvétel (különböző motivációs típusokból; a kultuszt építők közül 38, az ellenkultuszból 20 interjúalany)

- Folyamatosan készül és egészül ki az a naptár, amelyben azokat a rendezvényeket tartjuk számon, amelyen a székely írás kiemelt vagy másodlagos szerepet kaphat, ez segíti a terepmunka tervezését.

Elkészült a terepmunka teljes előkészítése, és megkezdődött a terepmunka.

- Elkészült a kultuszt építő körök és személyek tipizálása (a kultusz építésének motivációi alapján)

- Elkészültek az előző pontban ismertetett kategóriáknak megfelelő interjúmodulok.

- Elkészült egy országos reprezentatív kutatás terve, megtörtént a közbeszerzési eljárás, a szerződéskötés engedélyezése, szeptemberben megtörténik az adatfölvétel.

- A kutatócsoport tagjai több terepbejáráson vettek részt (fesztiválok, rendezvények, kiállítások, táblaállítás, kapcsolatfölvétel és egyeztetések leendő interjúalanyokkal stb.), és próbainterjúkat készítettek.

- Kialakítottuk az ellenkultusz föltérképezésének módszereit (ez nem kutatható olyan szisztematikusan, mint a kultusz, mert nincsenek saját internetes oldalaik, rendezvényeik, nem tömörülnek körökbe, ezért külön módszertant kellett kidolgozni a nem interjúhelyzetből származó, hanem spontán reakciók megfigyelésére és rögzítésére)

Elkezdjük az ellenkultusz képviselőitől az adatgyűjtést, az adatbázis építését, és a székely írásról szóló diskurzusaik próbaelemzését.

2016-2017

Ebben a kutatási évben is folytatódtak a kutatócsoport rendszeres találkozói, ezen kívül a kutatásba bevont hallgatók heti egy szemináriumon elméleti és módszertani fölkészítést

kaptak a kutatás vezető kutatójától. A második szemeszterben a heti találkozók a terepmunka folyamatos monitorozása zajlott.

A kutatási év fő feladata az adatgyűjtés és adatrögzítés volt. Ennek megfelelően a következő feladatokat végeztük el:

1. Reprezentatív fölmérés kérdőívének kidolgozása, a fölmérés elkészíttetése, az adatok rögzítése, első, áttekintő elemzése

2. Adatgyűjtés könyvtárakban, levéltárakban

3. Internetes adatgyűjtés

4. Interjúk készítése a kultusz építésében, illetve megítélésében fontos kulcsszereplőkkel

A terepmunka eredményeképpen a következő adatbázisok épültek föl:

1. A reprezentatív, országos mintát mérő fölmérés adatait tartalmazó adatbázis

2. Az elektronikus felületeken a mainstream médiában (nagy hírportálok) a székeley írással kapcsolatban megjelent cikkek, írások, képek adatbázisa, rendszerezve aszerint, hogy politikailag köthető-e az oldal – a portál öndefiníciója szerint – valamilyen politikai ideológiához, és ha igen, melyikhez, illetve semleges hírportálként definiálja magát.

3. Az elmúlt évtizedekben (az 1980-as évektől kezdve) a közoktatásban használt tankönyvi anyagok adatbázisa, aszerint, hogy melyik irodalom, nyelvtan, történelem, környezetismeret vagy olvasás tankönyv tartalmaz róla egyáltalán információkat, és ha tartalmaz ilyet, akkor milyen hosszúságban, milyen forrásból közli az ismereteket, és hogyan viszonyul a tankönyvi szöveg a tudományosan elfogadott ismeretekhez.

4. A székeley írásra koncentrááló híportálok, portálok, "rovásfordítók" elemzése informatikai (technikai) szempontból.

5. A székeley írás cserkészmozgalomban betöltött szerepét dokumentáló írások.

6. A "rovásversenyek" megrendezéséről szóló információk adatbázisa (Magyarországon és a határon túl: mikor, kik, milyen védnökséggel, milyen feladatokkal rendeztek ilyen versenyeket)

6. Elkészültek az interjúk a kultusz terjesztésében kulcsszerepet játszó szereplőkkel (8 több órás interjú, összesen 9 emberrel); a politikai élet szereplőivel tervezett interjúk

közül elkészült kettő, a projektív végén szervezés alatt volt további négy). Megtörtént ezen interjúk adatrögzítése.

7. Az ellenkultusz diskurzusának széles adatbázisa, Facebook-posztok alatt zajló viták rögzítésével; ezek között volt spontán (nem a kutatók által kreált poszt), és volt elicitált beszélgetés.

8. A székelly írásos helynévtáblák adatbázisa (melyik település állítottak ilyen, volt-e médialefedettsége, videó stb., ezek elérhetősége, tartalma)

A kutatócsoport tagjai három, közvetlenül a kutatáshoz tartozó konferenciaelőadást tartottak, ebből egy nemzetközi konferencián hangzott el. (Az adatokat l. a Közlemények részben.)

A kutatóévben elvégzett munka eredményeképp elemzésre készek azok az adatbázisok, amelyek lehetővé teszik, hogy a harmadik kutatási év teendőit – az adatok elemzése, értékelése – elvégezzük.

2017-2018

A kutatás 3. évére az előző évben készített mélyinterjúk átírását, kódolását, földolgozását terveztük mint legfőbb – és igen nagy volumenű – feladatot. A kutatási évben elkészült nyolc, egyenként három órás és további két, egyenként másfél órás interjú rögzítése, szakszerű átírása, a szövegek megtisztítása (a magánjellegű, illetve a kutatás szempontjából irreleváns információk kiszűrése), a szövegek kódolása, előkészítése az elemzésre. Erre a munkára föl kellett készíteni azokat a hallgatókat, akik a feladat megvalósításában segítettek, a fölkészítést a korábban megszokott módon, heti találkozókra végeztük.

Az előkészítés után megkezdjük az interjúk tartalmi elemzését.

Folytatódott az ellenkultusz adatbázisának építése, illetve az adatbázisba korábban bekerült szövegek átírása, kódolása és megtörtént ezek első elemzése is. Továbbra is figyeltük a kultusz képviselőinek fontosabb webes megjelenéseit, de a módszeres adatgyűjtést – a kutatás keretek között tartása érdekében – a kutatóév felénél lezártuk, hogy a webes adatbázis elemzését is megkezdhessük.

Megkezdődött a korábbi években eltérő módszerekkel és forrásokból gyűjtött anyagok az összevetést lehetőségessé tevő szempontrendszer kidolgozása, és elkészültek a módszert ellenőrző próbaelemzések. A kutatási eredmények összevetését és a módszer finomítását a kutatás résztvevői rendszeres műhelybeszélgetések formájában végezték

el. Az interjúszövegek elemzésre való előkészítése mellett ez – az elemzések megkezdése, egységes szempontrendszer kidolgozása, a teljes empirikus anyag összevethető elemzésének kidolgozása – volt a kutatóév legfontosabb feladata.

A kutatás vezetője májusban konferencián összegezte a kutatás eredményeinek egy részét, az előadásból tanulmányt készül, a kézirat leadása 2018 őszén történik. Előkészíteni a többi munkatárs összegző publikációjának elhelyezését, egy magas presztízsű szakfolyóirat szerkesztőjének fölkerésére várhatóan tematikus blokkban jelennek meg a legfőbb eredmények, négy önálló tanulmányban, a kutatás vezetőjének vendégszerkesztésében.

Megterveztük a kutatás eredményeit összegző monográfia fölépítését, elkészítettük megírásának ütemtervét. A pályázatban monográfia elkészítését nem vállaltuk ugyan, de fontosnak tartjuk, hogy az eredmények és a kutatás során gyűjtött empirikus adatok publikálható részei egyetlen kötetben váljanak hozzáférhetővé. A részeredményeket a következő hónapokban a kötettől függetlenül, konferenciákon és az említett összegző tanulmányblokkban is ismertetjük majd.

Különleges lehetőség volt az eredmények széleskörű bemutatására, hogy a 2018-as Kutatók éjszakáján a kutatócsoport önálló, három órás programot valósított meg, nagy érdeklődés mellett tehettük közzé népszerűsítő formában a kutatás eredményeit.

Noha a kutatóév feladatait csaknem maradéktalanul sikerült megvalósítanunk, technikai okok miatt a pályázati időszak meghosszabbítását kényszerültünk kérni a következő indokokkal:

1. A tervezett munka rendkívül munka- és időigényes kvantitatív és kvalitatív adatgyűjtési része csaknem egészében lezárult, néhány interjú készítése van még hátra. Ezeket megkíséreltük a harmadik kutatási évben fölvenni, az interjúalanyok közül azonban néhányan (politikussal, közéleti szereplőkkel terveztük őket) vagy nem jöttek el a találkozókra, vagy lemondták az interjút. A kutatás szakmai szempontjai megkövetelik, hogy a hiányzó interjúkat pótoljuk. Erre a korábbi tapasztalatok szerint hosszabb egyeztetés után tudunk csak sort keríteni.

2. A részeredmények publikálása az első évtől kezdve konferenciákon zajlik. Az összesített eredmények közlése értelemszerűen csak most, a kutatás csaknem teljes lezárása után következhet. Az eredményeket hazai és nemzetközi konferenciákon szeretnénk publikálni, valamint előkészítjük a kutatás bemutató, az eredményeket összegző önálló kötetet is.

3. A kutatás – rajtunk kívül álló – adminisztratív csúszás miatt két hónap késéssel indult.

4. Minthogy a kutatás futamidejének meghosszabbítására nem az el nem végzett munka volumene, hanem az interjúalanyokkal való időpontegyeztetések nehézségei miatt van szükség, valamint azért, mert az adatrögzítést továbbra is hallgatók végzik majd, és mert a kutatás eredményeinek összegzése legnagyobb részben még az eredetileg meghatározott pályázati szakaszban megörténik, a kutatásban részt vevő szenior kutatók és a kutatásvezető kutatásiidő-ráfordítása az eredetileg meghatározotthoz képest jelentősen – mintegy 10-15%-ra csökkent. A hosszabbításra elsősorban az ismertetett technikai nehézségek miatt volt szükség.

A pályázati költségvetésben még rendelkezésre állt az az összeg, amellyel a fentebbi tevékenységeket fedezni tudtuk úgy, hogy a pályázatban főállásban foglalkoztatott munkatárs (dr. Tóth Andrea) munkaviszonya az eredeti kutatási tervnek megfelelően 2018. augusztus 31-én megszűnt, a pályázat további szakaszában a közreműködését megbízási szerződéssel tudtuk biztosítani. A még főlveendő interjúk gépelését, rögzítését, kódolását a három éves munka során főlkészített hallgatók végezték, díjazásukra megfelelő keret állt rendelkezésre.

A Kollégium Elnöke 9 hónapra engedélyezte a pályázat futamidejének meghosszabbítását.

Ebben az időszakban tovább finomítottuk a kiépített adatbázisok belső kategóriarendszerét, főlveltünk további két interjút a kultuszt építőktől és hat interjút az antikultusz képviselőitől, valamint néhány újabb villáminterjút „rovásírásos” termékeket árusító boltok eladóitól. Elkészült az interjúk lejegyzése és kódolása, megkezdtek elemzésüket, és összevetésüket a korábban rögzített interjúkkal.

Elkészítettük a monográfia tartalmi vázlatát, a kötet megjelenése 2020-ban a könyvhéten várható.

Szeged, 2019. szeptember 27.

Prof. dr. Sándor Klára
a kutatás vezetője